

jaa skal jeg for mit Bedkommende meget gerne medvirke dertil og glæde mig, hvis et heldigt Resultat nu kunde naas.

Jeg kommer jaa til det sidste Afsnit, Afsnit VI, hvor jeg vil begynde med at fremhæve en Bestemmelse, som fandtes i det oprindelige Regeringsforslag, men som Folketinget har strøget. Jeg havde i Regeringsforslagets §§ 22 og 23 indført en Bestemmelse om Oprettelse af et Embede som Undervisningsinspektør for Borger- og Almue-skolevæsenet i Købstæderne: og paa Landet, idet det jo vil være vel bekendt, at der altid fra Administrationens Side har været næret Duffer om at have en sagkyndig, pædagogisk uddannet Mand til Raadgiver i alle de mangfoldige Skolespørgsmaal, som komme til Ministeriets Afgørelse. Dette Princip har Folketinget for jaa vidt ikke haft noget at erindre imod, som man ogsaa der har været villig til at bevilge Honorar til en saadan sagkyndig Bistand for Ministeriet, men man har ikke ment det rigtigt at gøre det i Form af Oprettelse af et fast Embede. Jeg for mit Bedkommende staaer paa det Standpunkt, at jeg mener, at en saadan Mand ellers ikke vil kunne udrette noget væsentligt; man vil ikke kunne finde en virkelig sagkyndig Mand, en Mand, der med overlegen Dygtighed vil kunne behandle alle herhenhørende Spørgsmaal, uden at man kan garantere ham en fast Stilling, og det vil kun kunne opnaas derved, at man gør det til et fast Embede, der besættes af Kongen. I Folketinget udtalte man Frygt for, at det var Regeringens Mening derigennem at indføre et nyt Tilshyn foruden det, der allerede findes med Skolerne. Jeg tror ikke, at en saadan Opfattelse laa i Affattelsen af Bestemmelsen, som den fandtes i Lovforslagets § 22, og jeg søgte under Forhandlingen at godtgøre dette nærmere og at afværge Betænkeligheder i saa Henseende, hvorfor jeg ogsaa mellem 2den og 3dje Behandling stillede et Forslag i Folketinget om en noget forandret Affattelse af denne Bestemmelse, saaledes at den paagældende fik Navn af Konsulent, hvorved det jo ganske sikkert er bestemt antydet, at der ikke tilkommer ham nogen Tilshynsret i Skolerne. Men jeg vil dog sige, at en Forudsætning for Konsulentens Virksomhed en Forudsætning for, at han paa fornøden Maade vil kunne gøre sig bekendt med Forholdene rundt om i Skolerne, jo maa være, at han ogsaa faar den Nødvendighed at kunne indfinde sig overalt i Landets Skoler, og at der altsaa ikke vil være aabnet en Skole Ret til at nægte ham en saadan Afgang; det anser jeg for en selvfølgelig Sag. Det er altsaa

en Bestemmelse, hvis Gennemførelse jeg vil sætte megen Pris paa, og som jeg tillægger megen Betydning, og jeg vil derfor tillade mig paa et senere Stadium af Sagen at stille Forslag i saa Henseende.

Det vil være bekendt, at Regeringen i det oprindelige Forslags § 25 havde foreslaaet et Tilskud af 100,000 Kr. til Fordeling mellem Skolefondene for at sætte disse i Stand til derved at komme trængende Kommuner til Hjælp til Forbedring af deres Skolevæsen. Denne Sum er i Folketinget bleven forhøjet til 200,000 Kr., hvoraf der forløbs er beregnet en Del som Hjælp til de Udgifter, der ville paaføres Kommunerne i Anledning af Byggelaan. Saa vidt man kan overskue dette, vil Udgiften herved sikkert ikke andrage ud over 50,000 Kr., og det resterende Beløb, 150,000 Kr., vil altsaa blive til Fordeling mellem Kommunerne. — Endelig er der i det oprindelige Regeringsforslags § 26 foreslaaet et Tilskud til Kjøbenhavns Kommune af 170,000 Kr., et Tilskud, der var tænkt som Hjælp til Dækning af Kommunens Udgifter til dens Skolevæsen. Jeg skal ikke udførligt dvæle herved, idet værede Medlemmer sikkert ville være bekendte med de Forhandlinger, der i saa Henseende have fundet Sted i det andet Ting, og jeg tror, at det, efterhaanden i alt Fald, er blevet en almindelig Antagelse, at Kjøbenhavns Kommune har et rimeligt og billigt Krav paa, naar Staten vil gaa til at yde jaa betydelige Ofre, som der efter dette Lovforslag tilsigtes, til det øvrige Lands Skoler, jaa ogsaa at faa en Erstatning for de betydelige Udgifter, som den aarligt ofrer paa sit Skolevæsen. At man ikke hidtil har ment at burde foreslaa et saadant Tilskud, har jo ligget i, at man særlig har fæstet Øjet paa den selvstændige Stilling, som Kjøbenhavns Kommune indtager med Hensyn til Styrelsen af sit Skolevæsen. Men naar Forholdet er dette, saaledes som det efter Regeringens Opfattelse er, at man ved de betydelige Tilskud, som Staten vil komme til at yde ved dette Lovforslag, dog fortrinnsvis yder et Tilskud til Kommunerne i Almindelighed, jaa vil det sikkert ogsaa være stemmende med de Principper, man tidligere har anvendt ved Fordelingen af Tilskud til Landets Kommuner, at man her ikke glemmer Kjøbenhavn. Man har derfor ved Beregningen af det Tilskud, som skulde tilkomme Kjøbenhavn, kun set hen til det forøgede Tilskud, som Staten vil komme til at give efter Lovforslaget, altsaa bortset fra det Beløb af henvend 1 Million Kroner, som hidtil er ydet af Staten til Kommunerne udenfor Kjøbenhavn til Fremme af Skolevæsenet.